WaÕniejsze zmiany w dyrektywie 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ws. Uznawania Kwalifikacji Zawodowych

Europejska legitymacja zawodowa jest to certyfikat elektroniczny, który zostanie wprowadzony dla wybranych zawodów o najwiňkszej mobilnoŜci, stanowiŇcy nowŇ ŜcieÕkň uznania kwalifikacji. W tego rodzaju uznaniu kwalifikacji zawodowych bňdzie konieczne wiňksze zaangaÕowanie paŒstwa wysyłajŇcego, z którego pochodzŇ kwalifikacje zawodowe, poniewaÕ osoba wyjeÕdÕajŇca złoÕy dokumenty w swoim kraju, w organie za to odpowiedzialnym, który zamieŜci je w specjalnym repozytorium w systemie IMI, gdzie nastňpnie bňdŇ one widoczne w organie paŒstwa przyjmujŇcego. Na podstawie dokumentów organ w paŒstwie wysyłajŇcym stworzy projekt legitymacji, który równieÕ bňdzie dostňpny dla paŒstwa przyjmujŇcego, które porówna dokumenty ze swoimi wymaganiami i podejmie decyzjň czy do uznania kwalifikacji jest to wystarczajŇce. JeŜli tak, to wtedy nastŇpi zatwierdzenie legitymacji. W przypadku stwierdzenia, Õe konieczny jest staÕ lub test, zatwierdzenie nastŇpi po spełnieniu wskazanych wnioskodawcy warunków.

Legitymacja bňdzie obowiŇzkowa dla paŒstw członkowskich, natomiast dowolna dla obywateli.

Celem europejskiej legitymacji zawodowej jest uproszczenie procesu uznawania kwalifikacji oraz zapewnienie efektywnoŜci w zakresie kosztów i funkcjonowania, co przyniesie korzyŜci specjalistom i właŜciwym organom. Europejska legitymacja zawodowa powinna byĺ wydawana na wniosek specjalisty oraz po przedstawieniu niezbňdnych dokumentów i przeprowadzeniu zwiŇzanych z nimi procedur w zakresie weryfikacji przez właŜciwe organy. Funkcjonowanie europejskiej legitymacji zawodowej naleÕy wesprzeĺ systemem wymiany informacji na rynku wewnňtrznym (IMI), ustanowionym rozporzŇdzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1024/2012 (Dz. U. L 316 z 14.11.2012, s.1). Ustalenie wysokoŜci opłat leÕy w gestii paŒstw członkowskich. PaŒstwa członkowskie powinny jednak powiadomiĺ Komisjň o wysokoŜci ustalonych opłat.
PaŒstwa członkowskie wydajŇ osobom posiadajŇcym kwalifikacje zawodowe europejskŇ legitymacjň zawodowŇ na wniosek tych osób i pod warunkiem przyjňcia przez Komisjň odpowiednich aktów wykonawczych.
Na uÕytek stałego prowadzenia działalnoŜci zawodowej wydanie europejskiej legitymacji zawodowej nie daje automatycznego prawa do wykonywania okreŜlonego zawodu, jeÕeli w przyjmujŇcym paŒstwie członkowskim juÕ obowiŇzujŇ przed wprowadzeniem europejskiej legitymacji zawodowej dla tego zawodu wymogi rejestracyjne lub inne procedury kontrolne.
Wszystkie opłaty, które mogŇ zostaĺ poniesione przez wnioskodawców w zwiŇzku z procedurami administracyjnymi przeprowadzanymi w celu wydania europejskiej legitymacji zawodowej, muszŇ byĺ racjonalne, proporcjonalne i współmierne do kosztów ponoszonych przez rodzime paŒstwo członkowskie i przyjmujŇce paŒstwo członkowskie, i nie mogŇ mieĺ charakteru zniechňcajŇcego do ubiegania siň o europejskŇ legitymacjň zawodowŇ.

W dyrektywie 2005/36/WE wprowadzono system krajowych oŜrodków informacji. Ze wzglňdu na wejŜcie w Õycie dyrektywy 2006/123/WE oraz ustanowienie w tej dyrektywie pojedynczych punktów kontaktowych istnieje ryzyko powielania działaŒ. Krajowe oŜrodki informacji ustanowione dyrektywŇ 2005/36/WE powinny zatem zostaĺ przekształcone w oŜrodki wsparcia, których działania powinny polegaĺ na udzielaniu porad i wsparcia obywatelom, w tym porad bezpoŜrednich, w celu zapewnienia codziennego stosowania zasad rynku wewnňtrznego na szczeblu krajowym w skomplikowanych indywidualnych sprawach

dotyczących obywateli. W stosownych przypadkach ośrodki wsparcia pełniłyby funkcję łącznika z właściwymi organami i ośrodkami wsparcia innych państw członkowskich. Co się tyczy europejskiej legitymacji zawodowej, państwa członkowskie powinny mieć swobodę decydowania, czy ośrodki wsparcia mają działać w charakterze właściwego organu w rodzimym państwie członkowskim, czy też pomagać właściwemu organowi w obsłudze wniosków o europejską legitymację zawodową i w rozpatrywaniu indywidualnej dokumentacji wnioskodawcy stworzonej w systemie IMI (dokumentacji w systemie IMI).

Niniejsza dyrektywa przyczynia się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia i ochrony konsumentów. W dyrektywie 2005/36/WE przewidziano już szczegółowe obowiązki państw członkowskich w zakresie wymiany informacji. Obowiązki te należy rozszerzyć. Niezbędny jest szczególny mechanizm ostrzegania w odniesieniu do pracowników służby zdrowia na podstawie dyrektywy 2005/36/WE. Obowiązek wysyłania ostrzeżenia powinien obowiązywać wyłącznie państwa członkowskie, w których takie zawody są regulowane. Ostrzeżenie to należy aktywować przy zastosowaniu systemu IMI niezależnie od tego, czy dany specjalista skorzystałgz któregokolwiek prawa na podstawie dyrektywy 2005/36/WE lub od tego, czy złożył wniosek o uznanie jego kwalifikacji zawodowych poprzez wydanie europejskiej legitymacji zawodowej lub przy zastosowaniu którejkolwiek innej metody przewidzianej w tej dyrektywie. Procedura ostrzegania powinna być zgodna z prawem Unii w zakresie ochrony danych osobowych oraz praw podstawowych. Procedury ostrzegania nie powinny być tworzone w celu zastąpienia lub zmiany jakichkolwiek ustaleń między państwami członkowskimi w zakresie współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Bez uszczerbku dla zasady domniemania niewinności właściwe organy rodzimego państwa członkowskiego i przyjmującego państwa członkowskiego dokonują terminowej aktualizacji odpowiedniej dokumentacji w systemie IMI, uzupełniając ją o informacje na temat postępowań dyscyplinarnych lub sankcji karnych, które wiążą się z zakazem lub ograniczeniem i które wpływają na wykonywanie czynności przez posiadacza europejskiej legitymacji zawodowej na podstawie niniejszej dyrektywy. Do takich aktualizacji zalicza się usuwanie informacji, które nie są już wymagane. Posiadacza europejskiej legitymacji zawodowej i właściwe organy mające dostęp do właściwej dokumentacji w systemie IMI informuje się bezzwłocznie o wszystkich aktualizacjach. Obowiązek ten pozostaje bez uszczerbku dla spoczywających na państwach członkowskich obowiązków w zakresie mechanizmu ostrzegania.

Specjaliści, których kwalifikacje podlegają uznaniu, muszą posiadać znajomość języków niezbędnych do wykonywania danego zawodu w przyjmującym państwie członkowskim.
Państwo członkowskie zapewnia, aby wszelkie sprawdzanie znajomości języka przeprowadzane przez właściwy organ lub pod jego nadzorem, było ograniczone do znajomości jednego języka urzędowego przyjmującego państwa członkowskiego lub jednego języka administracyjnego przyjmującego państwa członkowskiego, pod warunkiem że jest on również językiem urzędowym Unii.
Sprawdzenie znajomości języka można przeprowadzać tylko po wydaniu europejskiej legitymacji zawodowej lub po uznaniu kwalifikacji zawodowych, w zależności od przypadku. Każde sprawdzenie znajomości języka musi być proporcjonalne do działalności, która ma być prowadzona. Zainteresowany specjalista może się odwołać od takiego sprawdzenia zgodnie z prawem krajowym.

Komisja Europejska poinformowała również, że Państwa Członkowskie nie zgłosiły zastrzeżeń do zaproponowanych przez Rzeczypospolitą Polską zmian w sprawie uznawania kwalifikacji polskich pielęgniarek, dotyczących wprowadzenia do dyrektywy 2005/36/WE przepisów, które umożliwią:

1) automatyczne uznawanie kwalifikacji polskich pielęgniarek i absolwentek liceów medycznych (na zasadzie praw nabytych),

2) zmianę warunków uznawania kwalifikacji pielęgniarek i absolwentek szkół pomaturalnych polegającą na skróceniu wymaganego doświadczenia zawodowego (3 kolejne lata z ostatnich 5 lat zamiast 5 lat doświadczenia z ostatnich 7 lat).

W związku z powyższym zaproponowane przez Polskę zmiany zostały wprowadzonego do nowego tekstu dyrektywy.

<u>Źródło:</u>
Materiał opracował: Klaudiusz Sigiel
Asystent ds. prawnych
Ośrodek Informacyjno-Edukacyjny
Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych